

IŽANGA

Jei nesi visiškai tikras, ar superherojai iš tiesų egzistuoja, gali toliau nebeieškoti...

Ši knyga atskleidžia neįtikėtinus tikrų žmonių pasiekimus ir didvyriškas pastangas, jų profesijas, troškimus ir pomėgius.

Nuo ugniagesių, policininkų ir veterinarių iki gamtosaugininkų, banglentininkų, alpinistų ir kitokių profesijų atstovų – šioje knygoje aprašomi žmonių įrodai, kad ne visi herojai dėvi apsiaustus. Tiesa, kai kurie turi spalvingų kostiumų ir puikių kaukių! Vieni pasižymi ypatinga jėga, stebinančiu guvumu ir neprilygtamu atsidavimu, o kiti turi nežabotą drąsą ir protą! Skaitydamas knygą gali net atrasti savo svajonių darbą.

TURINYS

4 TYRINĖTOJAI

9 FIZIKAI

12 CHEMIKAI

14 BIOLOGAI

16 MATEMATIKAI

18 GYDYTOJAI IR SLAUGYTOJAI

21 SOCIALINIAI DARBUOTOJAI

22 VETERINARAI

24 SPORTININKAI

28 EKSTREMALŲ
SPORTININKAI

30 GINKLUOTOSIOS
PAJĖGOS

32 UGNIAGESIAI

34 POLICININKAI

36 ADVOKATAI IR TEISĖJAI

38 DAILININKAI

40 MUZIKANTAI IR KOMPOZITORIAI

42 AKTYVISTAI

44 POLITIKAI

46 ARCHITEKTAI IR STATYBININKAI

48 INŽINIERIAI

51 MOKYTOJAI

54 RAŠYTOJAI

57 IŠRADĖJAI

61 ŪKININKAI

63 APLINKOSAUGININKAI

Tai ko dar lauki?
Laikas pamiršti Betmeną, Žmogų
vorą ir Nuostabiąją moterį
ir sutelkti dėmesį į
TIKRO PASAULIO herojus.

ALBERTAS I

PIRMASIS ASTRONAUTAS

Albertas I buvo
beždžionė rezusas. 1948
metais jis pakilo į dangų V-2
raketa ir nuskriejo daugiau
nei 48 kilometrus.

Į BEGALYBĘ

Net jei galbūt ištyrėme didžiąją dalį to, ką gali pasiūlyti Žemė,
kosmosas yra visiškai kitokia erdvė. Mes dar net nenukeliauname
į Marsą, ką jau kalbėti apie kitas Saulės sistemas ar galaktikas!

NEILAS ARMSTRONGAS

PIRMASIS ŽMOGUS MĖNULYJE

1969 metais Neilas Armstrongas tapo
pirmuoju žmogumi, išsilaipinusi
Mėnulyje. Juo pasekė Bazas Oldrin.

LAIKA

PIRMASIS GYVŪNAS ŽEMĖS ORBITOJE

Šis kosminis sovietų šuo 1957 metais
keliavo „Sputnik II“ palydovu.

KAS?

PIRMASIS ŽMOGUS MARSE

NASA tiki, kad žmonės
galėtų nuskristi į Marsą per
ateinančius 30 metų.

JURIJUS GAGARINAS

PIRMASIS ŽMOGUS KOSMOSE

Jurijus Gagarinas keliavo į kosmosą erdvėlaiviu
„Vostok 1“. Jis apskriejo aplink Žemę, prieš
grįždamas į jos atmosferą. 1961 metų balandžio
12 dieną Gagarinas saugiai nusileido Rusijoje.

VALENTINA TEREŠKOVA

PIRMOJI MOTERIS KOSMOSE

Valentina buvo savanorė kosminėje
misijoje „Vostok 6“, kuri prasidėjo
1963 metų birželio 16 dieną.

Žvelgdami pro galingus teleskopus, astronomai turėjo
galimybę kosmose atrasti keletą stulbinančių dalykų. Tai
žvaigždės, skriejančios aplink žvaigždes, juodosios skylės
(kosmoso vietos, kur gravitacijos jėga tokia stipri, kad net
šviesa negali ištrūkti), kvazarai (ryškiausi žinomi
dalykai visatoje), kometos, meteorai ir dar daugiau!

AR ŽINOJAI?

Būdama vos 11 metų, Kašmėja Vahi surinko 162 (puikus rezultatas) MENSA IQ testo balus ir pagerino Einšteino 160 balų įvertinimą!

ALBERTAS EINŠTEINAS

Neprilygstamas Alberto Einšteino matematikos ir fizikos supratimas padarė jį viena ryškiausių žvaigždžių pasaulyje.

Einšteinas gimė 1879 metais Ulmo mieste, Vokietijoje. 1921-aisiais laimėjo Nobelio premiją už novatoriškus tyrimus, susijusius su šviesa ir elektra. Jis sukūrė garsiąją lygtį...

$$E=mc^2$$

Ši formulė paaiškina, kaip veikia atominė energija, kodėl šviečia Saulė ir žvaigždės ir kodėl sprogsta atominės bombos. Reliatyvumo teorija padėjo mums suprasti kelionių į kosmosą galimybes ir išmokė, kad gravitacija iškreipia pačią erdvę ir priverčia ją kreivėti (taip, kaip batutas sulinktų, jei paleistume boulingo kamuolį į jo vidurį).

Einšteinas gyveno neramiu pasaulio istorijos laikotarpiu ir, prieš prasidedant Antrajam pasauliniam karui, iš Vokietijos pabėgo į Ameriką. Būdamas žydų mokslininku, jis matė pavojus, galinčius kilti gyvenant nacių valdomoje teritorijoje, ir padėjo daugeliui kitų mokslininkų lengviau pabėgti iš nacių okupuotų šalių.

AR ŽINOJAI?

Kai 1955 metais Albertas mirė, jo smegenys turėjo tokią didelę paklausą mokslo pasaulyje, kad vienas gydytojas jas išėmė iš galvos ir įdėjo į stiklainį.

STIVENAS HOKINGAS

Nors neurodegeneracinė liga Stivenui Hokingui buvo diagnozuota sulaukus vos 21 metų, jis sulaukė brandaus 76-erių metų amžiaus ir gyveno kupiną mokslinių atradimų gyvenimą. Jo juodųjų skylių tyrimai supurtė mokslo pasaulį ir 1988 metais išleista knyga „Trumpa laiko istorija“ tapo tokia populiari, jog jau parduota daugiau nei dešimt milijonų jos egzempliorių (ir skaičiuojama toliau...). Hokingas taip pat garsėjo savo ironišku humoro jausmu, jis neabejotinai pralėkdavo per Kembridžą savo neįgaliojo vežimėliu, siekdamas užvažiuoti studentams ant kojų pirštų!

„Mano tikslas yra paprastas.
Tai absoliutus visatos supratimas,
kodėl ji tokia, kokia yra, ir kodėl
apskritai egzistuoja.“

$$S = \frac{\pi A k c^3}{2 h G}$$

JUODOSIOS SKYLĖS

Juodosios skylės įtraukia į save įvairiausius dalykus, nes turi didžiulę gravitacinę jėgą. Juodosios skylės krašto link yra teritorija, vadinama įvykių horizontu – vieta, iš kurios niekas (net ir šviesa) negali ištrūkti. Nepaisant pavadinimo, juodoji skylė iš tikrųjų visai nėra skylė – tai nepaprastai tankios materijos sfera, dažnai atsirandanti mirštančios žvaigždės vietoje.

IZAOKAS NIUTONAS

Izaoko Niutono motina norėjo, kad jis sektų tėvo pėdomis ir taptų ūkininku, tačiau Izaoko mintys kryo prie didesnių dalykų!

Pasak garsios istorijos, Izaokas sėdėjo po obelimi, kai pastebėjo, kad vienas vaisius krenta nuo šakos. Mąstydamas, kodėl obuolys krenta žemyn, o ne į šoną, jis pradėjo kurti traukos dėsnius.

Izaokas rašė daug mokslinių straipsnių, apibūdindamas judėjimo, sunkio jėgos, šviesos supratimą ir netgi naują matematikos formą, kuri dabar vadinama skaičiavimu.

CHEMIKAI

Chemikai aiškina cheminių elementų struktūras ir savybes, kad sukurtų kitus junginius ir mišinius. Jų išvados ir atradimai gali būti naudojami visose pramonės šakose.

Nesvarbu, ar tai būtų biologiškai skaidaus plastiko kūrimas, biokuro gaminimas automobiliams, naujų vaistų kūrimas ar naujo elemento atradimas, chemija daro įtaką mūsų pasauliui. Net mūsų dėvimi drabužiai gali būti pagaminti iš sintetinių pluoštų, kuriuos sukūrė chemikai, o šaligatvis, kuriuo einame, – iš cheminių elementų derinio.

Kaip ir fizikai, daugelis chemikų tyrinėja savo sritį per nuostabią akademinio pasaulio prizmę, studijuodami chemiją mokykloje, universitete, laboratorijose ir tyrimų įstaigose.

AR ŽINOJAI?

Marija Kiuri buvo tokia gerbiama, kad jos garbei pavadino cheminį elementą – kiurį.

AR ŽINOJAI?

Radioaktyviųjų izotopų pusėjimo trukmė parodo, per kiek laiko jie praranda pusę savo galios ar stiprumo. Kai kurioms radioaktyviosioms dalelėms gali prireikti milijonų ar net milijardų metų, kad sumažėtų ar sunyktų. Kofeinas, medžiaga, esanti gazuotuose gėrimuose ir kavoje, yra radioaktyvi, nors jos pusėjimo trukmė yra tik 5–6 valandos.

MARIJA KIURI

Marija Skłodovska Kiuri garsi tyrimais apie radioaktyvumą – šį terminą ji sugalvojo pati. Mokslininkė laimėjo net ne vieną, o dvi Nobelio premijas už savo pastangas ir vis dar yra vienintelis asmuo, pelnęs dviejų skirtingų sričių (fizikos ir chemijos) premijas.

Marija ir jos vyras Pjeras dirbo su radioaktyviais cheminiais elementais, įskaitant polonį ir radį. Šie elementai iš tikrųjų yra tokie kenksmingi, kad labai susargdino Mariją, o dalis įrangos ir knygų, kuriuos naudojo šis dinamiškas duetas, vis dar yra labai radioaktyvūs ir išliks tokie šimtus metų!

POLICININKAI

Policininkai padeda išaiškinti nusikaltimus ir užkirsti jiems kelią. Kaip ir ugniagesiai, jie dirba skirtinguose rajonuose ir rūpinasi žmonėmis bei jų turtu.

Policijos pajėgos susideda iš kelių padalinių ir kiekvieno iš jų darbuotojams reikalingi skirtingi įgūdžiai. Galima rinktis iš daugybės skirtingų variantų, ką veikti, pradedant kelių eismo departamentais, kinologų ir detektyvų tarnybomis, baigiant povandeniniais paieškos padaliniais ir slapta žvalgyba! Ar norėtum, kad šunų kompanionas padėtų išspręsti nusikaltimą, ar svajoji dideliu greičiu skrieti automobiliu, o gal laikai save panašiu į didžiausią sekli Šerloką Holmsą?

Dauguma policijos pajėgų visame pasaulyje reikalauja, kad kadetai išlaikytų teorinius egzaminus, fizinės parengties normatyvus ir išeitų pagrindinius mokymus, prieš imdamiesi labiau specializuotų ar ekstremalių funkcijų.

ISPŪDINGI PIRŠTŲ ATSPAUDAI

XIX amžiuje kriminalistikos pradininkai suprato, kad žmogaus pirštų atspaudai yra raktas, padedantis išaiškinti nusikaltimus.

1881 metais Prancūzijos policijos pareigūnas Alfonsas Bertijonas, siekdamas atgrasyti nusikaltėlius nuo pakartotinių nusikaltimų, pradėjo kurti identifikavimo sistemą, kuri remtųsi žmogaus kūno dalių matavimu. Iki 1883 metų jis išmatavo tūkstančius galūnių ir nustatė daugiau nei 40 piktadarių. Jis taip pat pradėjo fiksuoti pirštų atspaudus ir fotografuoti veidus (vėliau tai išgarsėjo kaip nusikaltėlių fotografijos).

Vėliau Ivanas Vučetičius (Argentinos vyriausiasis policijos pareigūnas) taip pat pradėjo kataloguoti ir registruoti pirštų atspaudus. Išstudijavęs brito Fransio Goltano atliktus tyrimus, 1892 metais Vučetičius įsteigė pirmąjį pasaulyje pirštų atspaudų biurą.

Vučetičiaus tyrimai greitai buvo pritaikyti praktiškai, kai policija buvo pakviesta išaiškinti nusikaltimą Franciskai Rochas priklausančiame name. Iš pradžių įtarę kaimynę, policininkai nusikaltimo vietoje rado nykščio atspaudą ir palygino jį su Franciskos... Buvo nustatyta, kad jis identiškas. Netrukus moteris prisipažino ir byla buvo išspręsta!

Dabar, praėjus daugiau nei 100 metų, pirštų atspaudai vis dar yra kataloguojami, siekiant padėti išspręsti nusikaltimus.

Japonijos policininkai kartais šaudo dažasvydžio kamuoliukus į transporto priemones, dalyvavusias nusikaltimuose. Dažus sunku nuplauti, o tai reiškia, kad pareigūnai turi šansą surasti kaltininkus net praėjus kelioms dienoms po nusikaltimo!

VIENAS KEISČIAUSIŲ ATVEJŲ

Laimei, policija puikiai pažaboja nusikalstamumą ir sumaniai išsprendžia bylas. Tačiau ne visus tyrimus galima išaiškinti!

Pažvelk į šiuos intriguojančius istorijos pavyzdžius.

TERMITŲ GAUJA

2010 metų kovo mėnesį grupė drąsių įsilaužėlių pateko į banką prasiraušę pro kaimyninius tunelius. Gauja, žinoma kaip „Termitai“, pagrobė grynųjų pinigų ir brangenybių, kurių vertė daugiau kaip 25 milijonai eurų. Bankas buvo uždarytas dėl remonto, todėl įsilaužėliai užtruko kelias dienas, kol įsigavo vidun, ir daug valandų tuštino seifus.

Prieš pasprukdami „Termitai“ sukėlė gaisrą, kurio metu įsijungė automatinė gesinimo sistema ir užliejo pastatą. Manoma, kad gauja buvo susijusi su daugybe panašių nusikaltimų, drebinusių visą Paryžių, tačiau nė vienas žmogus (ar vabzdys) niekada nebuvo apkaltintas!

MENO AFERA

Izabelos Stiuart Gardner muziejus Bostone, JAV, 1990 metais nukentėjo dėl vienos didžiausių meno vagysčių pasaulyje. Du vyrai, apsimitę policininkais, pavogė 13 paveikslų, kurių vertė buvo apie 430 milijonų eurų. Nei meno kūriniai, nei nusikaltėliai niekada nebuvo rasti.

DEIMANTŲ VAGYSTĖ

2013 metų vasario mėnesį keli vyrai prakirto apsauginę tvorą Briuselio oro uoste Belgijoje, nusigavo į ten stovėjusį lėktuvą ir iš jo pavogė deimantų už 36 milijonus eurų! Neįtikėtina, kad ši deimantų vagystė buvo vykdoma dieną ir visų akivaizdoje. Tyrimo metu areštuota daugiau nei 30 žmonių, tačiau kaltininkai niekada nebuvo surasti.

AR ŽINOJAI?

Kiekviename olandų policijos automobilyje yra meškiukas!

